

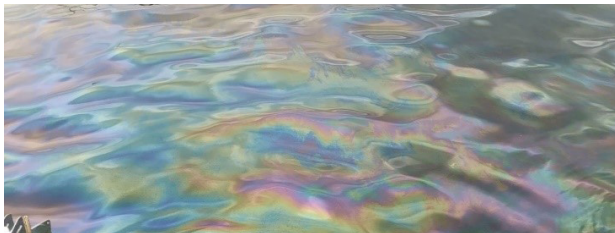

Oljeavskiljare

Alla verksamheter där risk finns för att olja eller oljeförorenat vatten kan nå spill- eller dagvatten ska vara anslutna till oljeavskiljare.

Varför behövs oljeavskiljare?

Utan oljeavskiljare kan oljan från er verksamhet nå reningsverken samt sjöar och vattendrag vilket skulle innebära en risk för människors hälsa och miljön. Olja som når reningsverken skadar deras reningsprocess.

Oljeavskiljarens funktion

Grundprincipen är att en oljeavskiljare renar vatten från olja genom att oljan, som är lättare än vatten, flyter upp till ytan och de tyngre partiklarna (exempelvis metaller) faller till botten som ett slam. Det renade vattnet rinner sedan ut från oljeavskiljaren och vidare till spill- eller dagvattennätet.

Ansvar

Enligt miljöbalken ansvarar verksamhetsutövaren för sina utsläpp. Miljö- och bygglovsnämnden kan dock ställa krav på fastighetsägaren gällande oljeavskiljarens skick och funktion.

Krav vid installation

Nyinstallerade oljeavskiljare ska utformas enligt svensk standard SS-EN 858-1 och vara dimensionerade enligt SS-EN 858-2. Del 1 av SS-EN 858 innehåller principer för produktionsutformning, provning, märkning och kvalitetskontroll. Del 2 av SS-EN 858 innehåller dimensioneringsanvisningar, nominell storlek, installation, drift och underhåll.

Enligt SS-EN 858 delas oljeavskiljare in i två klasser utifrån vilken resthalt olja som finns i det utgående vattnet från oljeavskiljaren.

För att oljan ska hinna stiga till ytan behöver uppehållstiden för det förorenade vattnet vara tillräcklig. Det är därför viktigt att en dimensioneringsberäkning gjorts innan ni installerar oljeavskiljaren. Samtliga delflöden ska beaktas. Tänk på att även rören ska ingå i beräkningen så att dämning inte riskeras.

Avskiljarsystemets lock ska märkas med ”Avskiljare” eller ”Separator”. Det ska även finnas en skylt i beständigt material som fästs på avskiljarhalsen. Skylten ska innehålla information om oljeavskiljaren i enlighet med SS-EN 858-1 punkt 6.6.1.

Exempel på verksamheter som kan behöva oljeavskiljare

Fordonstvättar

Parkeringsytor

Drivmedelsstationer

Garage*

Verkstäder*

Övriga platser där

oljespill kan förekomma

*Bör helst vara avloppslösa, men om golvbrunnar behövs ska oljeavskiljare finnas.

Oljeavskiljare ska även vara utrustade med provtagningsbrunn, avluftningsledning, larm (optiskt och akustiskt) samt automatisk avstängningsventil.

Nyinstallerade oljeavskiljare ska genomgå en installationskontroll innan anläggningen tas i bruk. Även tillhörande anslutningsledningar och eventuella pumpar ska ingå i kontrollen. Installationskontrollen ska utföras av person med nödvändiga kunskaper.

Klass 1-avskiljare

Utrustad med koalesator som omvandlar små partiklar till större droppar, som därefter lätt avskiljs. Ska klara en avskiljningsgrad på högst 5 mg olja/liter i utgående vatten. Används vid fordonstvättar och andra verksamheter med högre reningskrav exempelvis där det bildas mycket små oljedroppar (emulsioner).

Klass 2-avskiljare

Oljehalten i utgående vatten från en klass 2-avskiljare är högst 100 mg/liter. Används vid rening av vatten med lägre föroreningsgrad och kan hantera höga vattenflöden. Lämpar sig inte för verksamheter som hanterar rengöringsmedel avsedda för fordonstvättar.

Äldre oljeavskiljare

Oljeavskiljare som installerats innan standarden SS-EN 858 fastställdes år 2003 saknar ofta filter, flottörventil och andra delar enligt standarden.

En äldre oljeavskiljare ska besiktigas med likvärdiga metoder som i SS-EN 858 samt utifrån de punkter som miljö- och bygglovsnämnden anser rimliga enligt rubriken *5-årsbesiktning* senare i faktabladet. Det är särskilt viktigt att säkerställa att den äldre oljeavskiljaren är tät genom att den provtrycks i samband med 5-årsbesiktningen.

Oljeavskiljare som är kopplade till en fordonstvätt ska uppfylla Järfälla kommuns utsläppskrav för fordonstvättar. Det gäller oavsett vilken oljeavskiljare du har kopplad till din fordonstvätt. Om din äldre oljeavskiljare inte klarar av att rena vattnet så att det uppfyller riktvärdena kan miljö- och bygglovsnämnden ställa krav på åtgärder, om du vill fortsätta bedriva en fordonstvätt. Läs mer om riktvärdena i separat *faktablad nr 2 - fordonstvätt*.

Oljeavskiljarens koppling

Oljeavskiljare kan antingen vara anslutna till spill- eller dagvattennätet. Spillvattennätet går via reningsverket (Stockholm Vatten och Avfall eller Käppala) och sedan vidare till recipient. Dagvattennätet går direkt till recipient (exempelvis Mälaren).

Installation av oljeavskiljare ska oftast ske till spillvattennätet, med några få undantag där oljeavskiljaren ska kopplas till dagvattennätet. Verksamheter som ska anslutas till *spillvattennätet* är t.ex. fordonstvättar, verkstäder och spillzoner vid tank-stationer under tak. Verksamheter som ska anslutas till *dagvattennätet* är t.ex. parkeringsytor utan tak och andra uppsamlingsytor för dagvatten.

Oljeavskiljare för dagvatten

Kommunfullmäktige fastställde 2016-12-12 *riktlinjer för dagvattenhantering i Järfälla kommun*. Syftet med dagvattenriktlinjerna är dels att uppnå en god vattenstatus i kommunens sjöar och vattendrag. Dagvattenriktlinjerna beskriver bland annat hur dagvatten ska omhändertas och renas, vilket avrinningsområde du befinner dig inom samt vilka avloppskopplingar olika ytor för dagvatten ska ha.

Tänk på att allt dagvatten inom Mälarens avrinningsområde går direkt till Mälaren utan rening. Mälaren är vår dricksvatten resurs som vi måste värna om tillsammans.

Skötsel, underhåll och kontroll

För att säkra oljeavskiljarens funktion krävs löpande tillsyn och underhåll. Verksamhetsutövaren och fastighetsägaren måste själva reda ut vem som ansvarar för vad.

Tillsynen och underhållet innefattar 5-års besiktning, egna månadskontroller,

6-månaders kontroll av sakkunnig samt regelbunden tömning av oljeavskiljaren.

5-års besiktning

Var femte år ska oljeavskiljarsystemet besiktigas av ackrediterad firma eller person med motsvarande kunskap och utbildning. Resultatet från kontrollen ska dokumenteras i en besiktningsrapport som ska kunna uppvisas för miljö- och bygglovsnämnden.

Alla delar som ingår i din verksamhets oljeavskiljaranläggning ska kontrolleras i samband med 5-års-besiktningen.

Om brister identifieras i samband med besiktningen ska dessa åtgärdas snarast möjligast. Efter det ska en ombesiktning genomföras.

För att miljö- och bygglovsnämnden ska kunna göra en bedömning om din oljeavskiljares skick och utformning anser nämnden att minst följande ska ingå i en 5-års besiktning:

- kontroll av systemets täthet
- hållfasthetsmässigt skick
- eventuella inre beläggningar
- skick på inbyggda delar
- skick på elektriska enheter och installationer
- kontroll och inställning för automatiska avstängningsventiler, t.ex. flottörer
- anslutning och rörledning till och från, dvs. inlopp och utlopp
- om vattnet pumpas in i oljeavskiljaren ska pumpen ingå
- den automatiska avstängningsventilens funktion ska kontrolleras.
- det ska i besiktningsprotokollet anges vilken avloppskoppling oljeavskiljaren har. Beskrivning alternativt aktuell VA-ritning ska bifogas som redogör för hur avloppskopplingen har utretts, dvs. om oljeavskiljaren är kopplad till dagvatten- eller spillvattennätet
- ange oljeavskiljarens lagringskapacitet
- dimensioneringsberäkning - beräkningen ska utföras enligt SS-EN 858-2
- vid besiktningen ska det kontrolleras om det finns märkning i oljeavskiljarens hals där dess modell, nominell storlek (NS), storlek, mm framgår. Märkningen ska vara av varaktigt slag. Det ska även kontrolleras om brunnslöcket är märkt med "Avskiljare" eller "Separator".
- besiktningsrapporten ska vara så utförlig och tydlig att den ska kunna ligga till grund för nämndens bedömning
- om någon del i besiktningen inte är utförd ska skälet till detta redovisas utförligt i besiktningsrapporten.
- tömningskvittot från tömningen av oljeavskiljaren i samband med besiktningen ska bifogas med besiktningsprotokollet
- fotografierna från besiktningen ska bifogas med besiktningsrapporten.

Månadskontroll

Som en del i egenkontrollen är du som verksamhetsutövare skyldiga att minst en gång i månaden kontrollera oljeavskiljaren med avseende på oljeskiktets tjocklek, slammängd samt så att larmet fungerar (optiskt och akustiskt). Detta så att du bland annat övervakar att tömning beställs i tid innan oljeavskiljaren larmar om att den håller på att bli överfull.

För anmälningspliktiga verksamheter ska alla kontroller samt underhåll av oljeavskiljaren dokumenteras. Dokumentationen ska på begäran kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten.

Icke- anmälningspliktiga verksamheter ska också ha en löpande egenkontroll av sin oljeavskiljare men är inte förpliktigade att föra skriftlig dokumentation.

6-månaderskontroll

Enligt SS-EN 858 ska 6-månaderskontroll utföras av sakkunnig person. Kontrollen ska omfatta följande:

- mätning av slamlagrets och oljeskiktets tjocklek
- funktionstest av larm (både akustiska och optiska)
- rengöring/byte av koalescensfilter
- kontroll av vattennivån
- kontroll av den automatiska avstängningsventilen
- rengöring av provtagningsbrunnen och utloppsrännan.

Tömning

Oljeavskiljaren ska tömmas minst två gånger per år eller vid behov. Avskiljaren ska enligt standarden tömmas när slamnivån är 50% eller när oljenivån är 80% av avskiljarens lagringskapacitet. Generellt rekommenderas topsugning vid 5 cm oljeskikt och slamsugning när slamskiktet är 15 cm om inget annat anges av tillverkaren.

Efter tömning är det mycket viktigt att oljeavskiljaren återfylls med vatten.

Larmet får inte användas som en indikator på när oljeavskiljaren ska tömmas. Tvätt- och golvbrunnar ska tömmas vid behov för att minska belastningen på oljeavskiljaren.

Innehållet i en oljeavskiljare (slam och oljehaltigt vatten) klassas som farligt avfall och ska omhändertas av ett företag som har tillstånd/anmält att transportera farligt avfall. Transportdokument ska upprättas för varje avfallstransport och följa med avfallet från lämnaren till mottagaren.

Transportdokumentet ska innehålla uppgifter om avfallstyp, avfallets vikt, datum för transporten, avfallets ursprungliga och slutgiltiga plats, transportör samt lämnare och slutgiltig mottagare.

Slutligen ska även en rapportering ske till Naturvårdsverkets avfallsregister vid varje borttransport av farligt avfall.

Vill du veta mer? Kontakta oss på miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Ring 08-580 285 00 eller skicka e-post till miljo.bygglovsnamnden@jarfalla.se.
Läs mer på www.jarfalla.se

Provtagning

Det utgående vattnet från fordonstvättar ska uppfylla Järfälla kommuns riktvärden. Det gäller oavsett vilken typ av oljeavskiljare som finns installerad. Riktvärdena framgår av separat *faktablad nr 2 - fordonstvätt*.

Vid behov kan miljö- och bygglovsnämnden komma att ställa krav på att en provtagning utförs för att säkerställa att oljeavskiljarsystemet har kapacitet att rena det förorenade vattnet så att omgivande miljö, vattendrag eller reningsverk inte belastas.

Anmälan

För anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter är en installation av oljeavskiljare en ändring av befintlig verksamhet. En *anmälan om ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet* behöver således skickas in till miljö- och bygglovsnämndens miljö- och hälso-skyddsavdelning **minst 6 veckor innan** den planerade installationen.

Att installera en oljeavskiljare är anmälningspliktigt enligt Plan- och bygglagen. Anmälan ska göras eftersom installationen kan innebära att vatten- eller avloppsanläggningen väsentligt ändras. Installationen ska därför även *anmälas* till miljö- och bygglovsnämndens bygglovsavdelning. Anmälan ska göras oavsett om du har en anmälningspliktig eller icke anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet.

Lagkrav, riktlinjer, råd och vägledning

Miljöbalken

Svensk standard SS-EN 858

Naturvårdsverkets faktablad (8283) om oljeavskiljare

P95, Råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet